

arbejde, troer jeg, er indlysende; og dersom de ærede Landstingsmænd, der ikke have deeltaget i tidligere Forhandlinger her, ikke ville føle sig bundne derved, haaber jeg i ethvert Tilfælde, at det vil erkendes som bindende for os, der have givet vort Ord paa at ville virke sammen med Regjeringen til Fællesforfatningens Istandbringelse, og have givet det med en klar og tydelig Bevidsthed om de Grænser, indenfor hvilke det kun var Regjeringen muligt at give dette Fællesforfatningsudkast. Det vilde vistnok være mig temmelig let at vise, hvor snevert det Gebeet i Virkeligheden var, paa hvilket Regjeringen i saa Henseende kunde bevæge sig; men just Formen af Discussionen, just den Udsigt, der er til, at vi om en meget kort Tid nærmere ville kunne komme ind derpaa, afholder mig saameget mere deraf, som den ærede Landstingsmand, der nu satte sig, ligesaa lidt som nogen af de Dvrige, der have udtalt deres Opposition imod Fællesforfatningsudkastet, paa nogen Maade have paa-peget, hvori da det Faretruende og Fordærvelige efter deres Mening skulde ligge.

Under disse Omstændigheder troer jeg, at jeg bør afholde mig fra nærmere at paaapege, hvorledes efter min Formening de Grænser, som vare nødvendige, ere fastholdte af Regjeringen og ogsaa bør fastholdes af os. Men naar dette er Tilfældet, da tvivler jeg ogsaa meget om, at det vil lykkes den ærede Landstingsmand eller Nogen af dem, der have yttret sig i samme Retning som han, at give deres Votum i denne Sag, ved Behandlingen af det hvilende Grundlovsforslag, den Vægt, som de have tilsigtet derved. Hvis det skulde være Tilfældet, at virkelig dette Votum for Landstinget havde faaet den Vægt, som de tilsigtede, at man nemlig afgav sin Stemme i Genhold til eller efter den Kundskab, som man havde til Fællesforfatningsudkastet, vilde der jo ikke være saa lidt Anledning for ham saavel som ogsaa for de Dvrige, der have yttret sig i samme Retning, til da ogsaa at acceptere dette Votum, saaledes som det maatte falde ud, og altsaa, forsaavidt det maatte falde saaledes ud, at Sagen skulde nyde Fremme, da deri see en bestemt Tilkjendegivelse af, at Landstinget just i Genhold til Fællesforfatningsudkastet paa

ingen Maade deelte hans og de øvrige ærede Landstingsmænds Anskuelse. Men denne Betydning har dette Votum, som vi nu skulle afgive, ingenlunde for mig, og jeg troer heller ikke, at det vil have det for Landstinget i det Hele, men at det derimod vedbliver at være, saaledes som det med Styrke er blevet udhævet, en Vedtagelse af Formen for Grundlovens Indskrænkning til de særlige Anliggender. Naar man fastholder dette, troer jeg dog, at det kunde være nyttigt, at man gjorde sig det klart, om der ikke, hvis det kunde tænkes, at man forkastede dette Forslag, vilde være spildt en del Mere for Landstinget end alene Tid. Husk vi paa, under hvilke alvorlige Omstændigheder og med hvilken stærk og indre Opfordring for Enhver til at raadsføre sig med sin Samvittighed og sit Ansvar for Nationen vi tidligere ere gaaede ind paa, at vi vilde arbejde sammen med Regjeringen gjennem den Række af Bankekligheder, som ligge i den langsomme Maade, hvorpaa Forandringer i Grundloven kunne bringes tilveie, at vi ville under disse Bankekligheder samvirke med Regjeringen til, at Fællesforfatningen dog overhovedet kunde blive mulig, hvorledes dette gjentagende her er blevet afgjort, hvorledes vi ere gaaede Skridt for Skridt, for at vise vor Beredvillighed: da troer jeg virkelig, at det vilde ikke være Tiden alene, der vilde være spildt, dersom man paa dette sidste Stadium kunde tænke sig, at det hele Arbejde skulde være forgjæves, men at det ogsaa vilde være Rigsdagens hele moralske Anseelse, som i saa Henseende vilde gaaet tabt. Hvad skulde man dog dømme om en Rigsdag, som paa en saa alvorlig Maade og med saa stor en Enstemmighed og Styrke har erklæret sin Overbevisning om, at det var nødvendigt, at en Fællesforfatning kom tilstede, sin Beredvillighed til at virke hen dertil, dersom den ikke engang kunde bringe det dertil, at det dog overhovedet blev muligt, at en Fællesforfatning, under Forbehold af paa et senere Stadium nærmere at drøfte dennes Indhold, kunde komme tilstede? Det er jo netop dette, som af flere ærede Talere paa det Stærkeste er fremhævet, at det er kun det, som er vort Gvern i dette Dødblik, og jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig heelt naturligt og af-